

۷- نقش دانش آموختگان (Role definition):

دانش آموختگان این رشته در نقشهای زیر در جامعه انجام وظیفه می کنند:

- تشخیصی، مراقبتی - مداخله ای
- آموزشی
- مشاوره ای
- پیشگیری
- مدیریتی

۸- وظایف حرفه ای دانش آموختگان (Task analysis):

وظایف حرفه ای دانش آموختگان رشته مامایی در نقشهای مختلف خود به شرح زیرند:

الف: نقش تشخیصی، مراقبتی - مداخله ای

- ۱- برقراری ارتباط موثر حرفه ای با مددجویان، همکاران و مسئولین مربوطه
- ۲- گرفتن شرح حال مددجویان و ثبت آن در پرونده بهداشتی درمانی آنان
- ۳- انجام معاینات فیزیکی مددجویان و ثبت آن در پرونده
- ۴- درخواست و تفسیر اولیه آزمایشات لازم برای مراقبت زنان باردار در واحد تحت فعالیت، طبق دستورالعمل های کشوری
- ۵- تشخیص اقدامات مورد نیاز مراقبتی و مداخله ای برای مددجویان
- ۶- تشخیص موارد غیر طبیعی و ارجاع به موقع مددجویانی که نیاز به کمک متخصص دارند به متخصص مربوطه و پیگیری موارد
- ۷- انجام مراقبتهای دوره بارداری (تنظیم خانواده شامل گذاشتن IUD و ...) در شرایط عادی و ارجاع موارد براساس دستورالعمل های موجود کشوری برای مددجویان
- ۸- هدایت و انجام زایمان طبیعی و ایمن
- ۹- به کارگیری رویه های مجاز (Permitted Procedures) مراقبتی برای مددجویان
- ۱۰- ثبت دقیق کلیه اقدامات انجام شده در پرونده مددجو
- ۱۱- شناسایی نیازهای جسمی، روانی و عاطفی مددجویان و ثبت آن در پرونده مددجو

ب: در نقش آموزشی:

- آموزش مددجویان و همراهان وی در زمینه های خودمراقبتی و مراجعه برای مراقبت، تغذیه دوران بارداری، شناسایی عوامل خطر در دوره بارداری، تدارکات زایمان، نکات مربوط به شیردهی، نکات مرتبط با جلوگیری از بارداری
- شرکت در برنامه های آموزش مداوم

ج: در نقش مشاوره ای:

- ارائه مشاوره های دوره بلوغ دختران، قبل از ازدواج، قبل از بارداری، بارداری، زایمان و بعد از زایمان و مشاوره در زمینه بهداشت جنسی، بهداشت سالمندی و تنظیم خانواده در حد دستورالعمل های موجود کشوری

د: در نقش پیشگیری:

- برنامه ریزی و اجرای مراقبتهای دوران بارداری برای مددجویان تحت پوشش و پیگیری مشکلات مربوطه تا حصول اطمینان از رفع خطر
- مشارکت در برنامه های غربالگری نظام سلامت
- مشارکت در طرحهای پژوهشی یا پیشگیری نظام سلامت
- انجام یا نظارت بر واکسیناسیون مادر و نوزاد

ه: در نقش مدیریتی:

- مشارکت در اداره واحد تحت فعالیت

توانمندی‌های و مهارت‌های اصلی مورد انتظار

(Expected Competencies)

الف: توانمندی‌های عمومی مورد انتظار:

توانمندی های عمومی مورد انتظار برای دانش آموختگان عبارتند از:

- برقراری ارتباط موثر حرفه ای
- تفکر نقادانه و تشخیص خطر
- مهارتهای حل مسئله
- تفسیر یافته ها و آزمایشات مرتبط
- تصمیم گیری مبتنی بر شواهد
- درخواست و ارائه مشاوره
- تجویز منطقی داروهای مجاز
- پیگیری (Follow UP) مددجویان

تذکر: موارد فوق باید به تعدادی انجام شوند که استاد یا مسئول آموزش مطمئن شود که در حد مورد نیاز، یادگیری اتفاق افتاده است.

ب: توانمندی های اختصاصی مورد انتظار برای دانش آموختگان: *

کارشناسان رشته مامایی بایستی در طول دوره تحصیلی خود مهارت های عملی زیر را بیاموزند:

حداقل دفعات انجام برای یادگیری			مهارت
انجام مستقل تحت نظارت مربی	مشارکت	مشاهده	
ارزیابی فیزیکی و معاینات شامل:			
۸۰	۵	۵	معاینه رحم و لگن زنان
۸۰	۵	۵	معاینات در دوران بارداری
۸۰	۵	۵	توشه واژینال
۸۰	۵	۵	مانور لئوپولد
۶۰	۵	۵	معاینه رحم پس از زایمان طبیعی
۱۰	۵	۵	معاینه رحم پس از سزارین
۱۰	۲	۲	انجام معاینات ترخیص زائو
۱۰	۵	۵	معاینه پستان
۲۰	۵	۵	معاینه نوزاد
۲	۲	۲	معاینات مرتبط با تجاوزات جنسی
مهارت های اختصاصی دیگر شامل:			
۲۰	۵	۵	ارزیابی شاخص ها و تست های سلامت جنین
۵	۲	۲	انجام خونگیری وریدی از نوزادان و بزرگسالان
—	۲	۲	زایمان با نمایش بریج و زایمان دوقلویی (در صورت وجود)
۱۰	۵	۵	پایش رشد و تکامل کودک سالم
۱۰	۱۰	۵	گذاشتن IUD
۱۰	۵	۵	خارج کردن IUD
۱۰	۵	۵	گذاشتن سوند ادرار در زنان و دختران
—	—	۵	مشاهده بی حسی اپیدورال
۱۲۰	۲	۲	کنترل لیبر
۶۰	۲	۲	زایمان با نمایش سر در زنان چندزا و زایمان اول
۱۵	۵	۵	اینداکشن
—	از هر کدام ۵ مورد	از هر کدام ۵ مورد	تشخیص بارداریهای پرخطر (زودرس - دکولمان - اکلامپسی و ...) و ارجاع سریع موارد
۱۵	۵	۵	اپیزوتومی
۱۵	۳	۲	ترمیم پارگی های درجه یک و دوی پرینه در موارد اضطراری
۳	۵	۵	کوراژ(خارج کردن جفت با دست یا ابزار)
۵ مورد	۱ مورد	۱ مورد	انجام انواع تزیقات زیرجلدی، داخل جلدی، عضلانی و وریدی
۲۰	۵	۵	کنترل درد در زایمان (فیزیکی، روانی با داروهای مجاز)
۲۰	۵	۵	اندازه گیری آنتروپومتریک نوزادان
۳	۵	۵	نمونه گیری از پاشنه پای نوزادان
۱۵	۵	۵	گذاشتن کانول آنژیوکت و وصل کردن سرم

تذکره: اعداد و ارقام فوق حداقل موارد برای یادگیری است. بدیهی است که انجام هر چه بیشتر پروسیجرهای یاد شده به تسلط بهتری می انجامد.

ادامه جدول مهارت های اختصاصی:

حداقل دفعات انجام برای یادگیری			مهارت
انجام مستقل تحت نظارت مربی	مشارکت	مشاهده	
۶۰	۵	۵	کنترل خونریزی ها در مرحله سوم زایمان
۵	۳	۳	اداره خونریزی های پس از زایمان
۱۰	۱	۱	ماساژ دو دستی رحم
۱۰	۵	۵	آموزش عملی مهارت شیردهی به مادران
۵	۱	۱	پانسمان
برای هر کدام ۵	برای هر کدام ۱	برای هر کدام ۱	کار با دستگاههای فورواتوکلاو
۵	۱	۱	چیدن و بستن پگ های زایمان، اپی زیوتومی، ترمیم پارگی، بررسی سرویکس
۱۰۰	۵	۵	مراقبت های پره ناتال*
برای هر کدام ۱۰ مورد	برای هر کدام ۲ مورد	برای هر کدام ۲ مورد	تنظیم میکروست برای نوزاد و مادر
۳	۱	۱	پیگیری مادران پس از زایمان، در منزل پس از ترخیص
۳	۳	۳	کار با دستگاههایی مانند، فتوترایی، پالس اکسیمتری وانکوباتور
از هر کدام ۱۰ مورد تا کسب مهارت	از هر کدام ۵ مورد	از هر کدام ۵ مورد	پایش قلب جنین با گوشی پینارد، داپلر و دستگاه مونیترینگ تا کسب مهارت به تشخیص مربی و ارزیابی تست های جنین
۵	۳	۳	OCT - NST
۶۰	۳	۲	پایش سلامت نوزاد بلافاصله پس از زایمان طبیعی
—	—	۵	مشاهده سزارین
۵	۵	۵	کمک به مراقبت نوزادان پس از سزارین
—	۳	۲	احیای قلبی عروقی نوزادان (BLS) **
—	۳	۲	احیای قلبی عروقی نوزادان (ALS) **
۱	۱	۱	احیای قلبی عروقی (BLS) مادران **
۱	۱	۱	گذاشتن کانتنر معده (Feeding Tube) برای نوزادان
۳	۳	۳	تزریق و پایش سولفات منیزیم تحت نظارت
۵	۳	۲	تزریق روگام
از هر واکسن ۵	از هر واکسن ۲	از هر واکسن ۲	واکسیناسیون (مادر و کودک)
انجام آزمایشات:			
۵	۱	۱	Hct, Hb
۵	۱	۱	زمان انعقاد خون و سیلان
۵	۱	۱	تعیین گروه خونی و Rh

حداقل دفعات انجام برای یادگیری			مهارت
انجام مستقل تحت نظارت مربی	مشارکت	مشاهده	
۵	۱	۱	تست تشخیص بارداری گراویندکس و (βHCG)
۵	۳	۳	تست فرن
۳۰	۱۰	۱۰	نمونه گیری برای پاپ اسمیر
۵	۱	۱	استفاده از نوارهای اندیکاتور برای قند، پروتئین و پارگی کیسه آب
۱۰	۵	۵	تهیه اسمیر از ترشحات واژن و پستان به روش های لازم

* کلیه مهارت های فوق به علاوه مهارت هایی که در دروس کارآموزی در صفحات مربوطه آورده شده ، تحت نظارت مستقیم مربی کسب میگردد. ضمناً پیگیری مادران در منزل باید با حضور مربی و رضایت کتبی سرپرست خانواده و در صورت وجود امکانات لازم باشد.

※ اقداماتی که در مراقبت های پره نتال انجام می شوند عبارتند از:

اخذ شرح حال - انجام معاینات مورد نیاز برای زایمان خانم باردار مانند: معاینات مرتبط با حرکات و قلب جنین - آنمی، ادم و فشارخون مادر - اندازه گیری ارتفاع رحم و تخمین وزن جنین - مانورلئوپولد - معاینه پستان - ارزیابی زجر جنین - ارزیابی لگن و پلویمتری و غیره.

※ آموزش احیای قلبی - عروقی در کارگروه های آموزشی صورت می گیرد.

تبصره:

کلیه دانشجویان پس از گذراندن کلیه واحدهای درسی و کارآموزی در عرصه و کسب حداقل مهارت های عمومی و اختصاصی ، باید در آزمون بالینی نهایی که از جمیع مهارت های حرفه ای رشته شامل (زایمان ، پره نتال ، ژینکولوژی، بهداشت مادر و کودک و بارداری، تنظیم خانواده ، نوزادان و کودکان) به عمل می آید، شرکت و نمره قبولی (حداقل ۱۲) را کسب نمایند و جهت فراغت از تحصیل موفقیت در آزمون مذکور ضروری می باشد.

چنانچه دانشجویی در آزمون مردود شود، در هربخش طبق نظر مدیر گروه مربوطه مجدداً به میزان لازم کارآموزی انجام داده و سپس در آزمون شرکت می نماید .

